

Eczacının Sağlık Mücadelesindeki Yeri ve Değeri

Prof. Dr. Mekin TANKER

Eczacı ilâç yapan ve satan adamdır. Eskiden ham maddeyi temin eden, ilâcı hazırlayan ve satan hep aynı kişi, eczane eczacısı idi. XX. yüz yılda, ilim ve mesleklerde bir ihtiyaç olarak doğan ihtisaslaşma meyli, eczacılıkta da kendini gösterdi. İlâç ham maddesini temin etmek, (ilâç ham maddesi sanayii) ilâcı hazırlamak (ilâç sanayii) ve ilâcı satmak (eczane eczacılığı) ayrı ihtisas şubeleri haline geldi. Bilhassa son günlerde aktüalite kazanan «Türkiye’de ilâç sorunu» konusu ile eczacılığa uzak, yakın çevrelerde değişik iddialar ortaya atıldı ve ilâç sanayii sadece bir ambalâj sanayii gibi gösterilmek istendi. Hakikatte durum elbette böyle değildir ve bunu iddia etmek eczacılık ilimlerini ve eczacılık öğrenimini tüm inkâr etmek demektir.

Nasıl ki ilâç ham maddesi sanayii, Farmakolojinin ışığı altında, Farmakognozi ve Farmasötik Kimya bilgisine dayanılarak hazırlanmış metodların bir tatbikatı ise, ilâç sanayii de bunlara ilâveten Galenik Farmasi bilgisine de dayanılarak hazırlanmış usullerin bir tatbikatıdır. Meselâ bir gazozu şişelere doldurup satmak ile bir öksürük şurubunu şişelere doldurmak için hazırlamak arasında büyük fark vardır. Öksürük şurubunu hazırlayan eczacı bu ameliyeye dört yıllık tahsili sırasında edindiği bilgiden, görgüden çok şey katmak ve gerekli tekniği bulup uygulamak zorundadır.

İlâç sanayiinde tenkit edile gelen bir takım aksamalar varsa, bu gün

Türkiye’de eczacı sayısının şimdilik yeterli olmaması dolayısıyla eczacının bu sahaya tam olarak yetişememiş bulunmasındandır. Bu gün Türkiye’de eczacı olsun olmasın herkes ilâç ruhsatı alabilmektedir ve ilâç fabrikalarının mesul müdürleri ile mesul şefleri çoğunlukla eczacı olmayan kişilerdir. İlâç imalâtı tam manâsıyla eczacılar tarafından yapılması halinde bu günkü şikâyetlerin ortadan kalkacağına tam olarak inanmaktayız.

İlâcı satan eczane eczacısıdır. Bu satış basitce bir tüccar - müşteri münasebeti değildir. Eczası gerektiğinde malını satmaktan imtina edebilen bir tüccardır. İlâç satışında hasta eczacıya itimat ederek karşısına gelir ve eczacı da ilâcı, bilgi tecrübe ve dikkatinden de bir çok şey katarak satar.

Eskiden olduğu gibi bu gün de realite odur ki hasta veya hasta sahibi derdini hekimden önce eczacıya açar. Eczacı bu danışma için bir ücret talep etmez. Hekimin hastalığı teşhis etmesi hastanın ızdırabını dindirmez. Bu hastalığa en iyi şekilde tesir eden ilâç en faydalı bir şekilde hastaya verilebilir netice o zaman alınabilir. Bu bakımdan insan sağlığı için yapılan mücadele eczacının rolünü, bir futbol maçında golü atan forvet hattıninkine benzetenler yanılmamışlardır.

Bu sebepledir ki eczacı, sağlık mücadelesinde daima birinci derecede mesul kişi olarak vazife görmüşdür ve görmektedir.